

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa og Nordamerika

EKN, sagsnr: 2016-22516
Den 30. november 2016

Rådsmøde (almindelige anliggender) den 13. december 2016

SAMLENOTAT

<u>1. Midtvejsevaluering af EU's flerårige finansielle ramme</u>	<u>2</u>
<u>2. EU's udvidelse</u>	<u>13</u>
<u>3. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 15.-16. december 2016 (udkast til konklusioner).....</u>	<u>18</u>
<u>4. Inter-institutionel aftale om bedre lovgivning</u>	<u>21</u>
<u>5. Det europæiske semester 2017.....</u>	<u>23</u>

1. Midtvejsevaluering af EU's flerårige finansielle ramme

KOM (2016) 0603, KOM (2016) 0604, KOM (2016) 0606, KOM (2016) 0607

Revideret notat (rettelser er markeret med streg i marginen).

1. Resumé

Kommissionen præsenterede d. 14. september forslag til midtvejsevaluering af EU's flerårige finansielle ramme for perioden 2014-2020. Der blev lagt op til revision af MFF-forordningen og den interinstitutionelle aftale samt merbevillinger til bl.a. infrastruktur, forskning og migration. Konkret foreslog Kommissionen at tilføre forpligtelsesbevillinger på 11,4 mia. euro til en række eksisterende og nye EU-programmer. Af de 11,4 mia. euro foreslog Kommissionen 5,1 mia. euro finansieret via omprioriteringer fra andre EU-programmer, og 6,3 mia. euro finansieret af merbevillinger i perioden 2017-2020, svarende til en dansk finansieringsandel på ca. 940 mio. kr.

Herudover foreslog Kommissionen at forøge niveauet for Nødhjælpsreserven og Fleksibilitetsinstrumentet, etablere en ny krisereserve samt finansiere de særlige fleksibilitetsinstrumenter ud over betalingsloftet. Dette kunne beløbe sig for op til 27,65 mia. euro udover EU's betalingsloft frem til 2020, og kunne isoleret set potentielt medføre en stigning i det danske EU-bidrag på op til ca. 4,1 mia. kr. over årene 2017 til 2020. Med de 27,65 mia. euro er der tale om det maksimale udgiftsniveau udover EU's udgiftsloft, som Kommissionens forslag kunne muliggøre ifm. de årlige budgetforhandlinger.

Der blev på Rådet for almindelige anliggender d. 15. november opnået principiel enighed om en aftale. Der udestår reservation fra ét medlemsland. Den principielle enighed indebærer en betydelig reduktion i Kommissionens foreslåede merudgifter. De foreslåede forpligtelsesbevillinger reduceres med 1,3 mia. euro, således at der i alt vil være behov for yderligere forpligtelsesbevillinger for 5,1 mia. euro i perioden 2017-2020, svarende til en dansk finansieringsandel på ca. 760 mio. kr. Den foreslåede krisereserve er udgået og niveauet for Nødhjælpsreserven og Fleksibilitetsinstrumentet forøges med et betydeligt lavere beløb end foreslået af Kommissionen. Samlet set kan de særlige fleksibilitetsinitiativer beløbe sig op til 692 mio. euro, svarende til en dansk finansieringsandel på ca. 104 mio. kr. Der er også opnået principiel enighed om, at midtvejsevalueringen ikke skal give mulighed for at finansiere de særlige fleksibilitetsinstrumenter ud over det gældende betalingsloft.

Sagen er sat på dagsordenen for Rådet for almindelige anliggender d. 13. december med henblik på en orientering fra formandskabet om status. Såfremt der til den tid er endelig enighed i Rådet, vil det slovakiske formandskab forud for rådsmødet anmode Europa-Parlamentet om samtykke. Såfremt der fortsat udestår reservation fra ét medlemsland, ventes formandskabet at konkludere, at der ikke opnås aftale om midtvejsevalueringen under slovakisk formandskab.

2. Baggrund

Kommissionen har i overensstemmelse med aftalen om EU's flerårige finansielle ramme (MFF) fremsat forslag til en midtvejsevaluering af EU's nuværende flerårige finansielle ramme (2014-2020). Ifølge MFF-forordningen skal midtvejsevalueringen tage højde for den økonomiske situation og har bl.a. til formål at give mulighed for at revurdere budgettets prioriteter. Det fremgår også af den gældende MFF-forordning, at Kommissionen, Europa-Parlamentet og Rådet i forbindelse med midtvejsevalueringen skal undersøge den mest velegnede længde for den næste MFF.

Kommissionens forslag til midtvejsevaluering indebærer revision af MFF-forordningen, den interinstitutionelle aftale om budgetdisciplin, om samarbejdet på budgetområdet og om forsvarlig økonomisk forvaltning, samt ændring af Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om mobilisering af marginen til uforudsete udgifter. En revision af MFF-forordningen skal vedtages med enstemmighed i Rådet og kræver samtykke fra Europa-Parlamentet, den interinstitutionelle aftale skal godkendes af Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen, mens afgørelsen om mobilisering af marginen til uforudsete udgifter behandles efter den normale beslutningsprocedure. Kommissionens midtvejsevaluering ledsages desuden af følgende EU-retsakter:

- Revision af finansforordningen
- Forslag om forlængelse af den europæiske fond for strategiske investeringer (EFSI)
- Forslag om etablering af en europæisk fond for bæredygtig udvikling (EFSD)
- Forslag til udvidelse af EIB's eksterne låne mandat
- Forslag om promovering af internetforbindelse i lokalsamfund (wifi4EU)

3. Formål og indhold

Kommissionens forslag til midtvejsevaluering af MFF'en har ifølge Kommissionen primært til formål at styrke prioriterede politikområder samt øge EU-budgettets fleksibilitet. Herudover skitserer Kommissionen generelle retningslinjer for den kommende MFF.

Midtvejsevalueringen af MFF'en er sat på dagsorden for Rådet for almindelige anliggender d. 13. december med henblik på orientering fra det slovakiske formandskab. Orienteringen ventes at tage udgangspunkt i det seneste kompromisforslag, som der blev opnået principiel enighed om i Rådet for almindelige anliggender d. 15. november.

Såfremt der er opnået endelig enighed i Rådet, vil det slovakiske formandskab forud for rådsmødet d. 13. december anmode Europa-Parlamentet om samtykke.

Såfremt der ikke er opnået endelig enighed i Rådet, ventes formandskabet at konkludere, at der ikke opnås aftale om midtvejsevalueringen under slovakisk formandskab.

3.1 Yderligere midler til prioriterede politikområder

Kommissionen foreslår at tilføre yderligere forpligtelsesbevillinger for i alt 11,4 mia. euro til en række eksisterende og nye EU-programmer. Af de 11,4 mia. euro foreslås 5,1 mia. euro finansieret via omprioriteringer fra andre EU-programmer, og 6,3 mia. euro foreslås finansieret af merbevillinger i perioden 2017-2020.

Fsva. *udgiftskategori 1a* foreslår Kommissionen at øge bevillingen til de programmer, der ifølge Kommissionen bidrager til vækst og beskæftigelse i Europa. Dette gælder forskningsprogrammet Horizon2020, infrastruktursprogrammet CEF transport, ERASMUS+ samt COSME, der mobiliserer midler til små- og mellemstore virksomheder. Alle programmer har ifølge Kommissionen haft stor efterspørgsel og høj implementeringsgrad i de første år af denne MFF.

Kommissionen foreslår desuden at tilføre yderligere 50 mio. euro til initiativet Wifi4EU, der indgår som en del af Kommissionens samlede plan for det digitale indre marked. Dermed afsættes i alt 120 mio. euro til initiativet, der har til formål at understøtte gratis trådløst internet i offentlige rum.

Som følge af forslaget om at styrke og forlænge den europæiske fond for strategiske investering (EFSI 2.0) foreslår Kommissionen at forøge EU-garantien fra 16 mia. euro til 26 mia. euro. Dette vil kræve en yderligere hensættelse af EU-midler på 1,1 mia. euro i tillæg til de 8 mia. euro, som allerede er hensat på EU's budget til finansieringen af EFSI.

Fsva. *udgiftskategori 1b* foreslår Kommissionen at tilføre i alt 2 mia. euro til ungdomsarbejdsløshedsinitiativet. Halvdelen heraf finansieres via omprioriteringer fra den europæiske socialfond. Fsva. *udgiftskategori 3* foreslår Kommissionen at tilføre i alt ca. 2,5 mia. euro til migrationsindsatsen. Midlerne øremærkes initiativer, der allerede er vedtaget eller fremsat, men hvor finansieringen endnu ikke er afklaret. Dette gælder den europæiske kyst- og grænsevagt, styrkelsen af EU-ROPOL, revision af Dublin-forordningen, det interne nødhjælpsinitiativ, forslag vedr. smart borders og styrkelse af det europæiske asylagentur. Såfremt disse initiativer ikke er tilstrækkelige, lægger Kommissionen op til, at yderligere tiltag kan finansieres via den såkaldte krisereserve, *jf. afsnit 3.2*.

Fsva. *udgiftskategori 4* foreslår Kommissionen at øge lånekapaciteten for makrofinansiel assistance fra de nuværende 500 mio. euro til 2 mia. euro årligt. Dette sker ved en forøgelse af garantifonden for eksterne aktioner med 270 mio. euro. Desuden lægges der op til at øge den Europæiske Investeringsbanks (EIB) eksterne lånemandat fra 27 mia. euro til 32,5 mia. euro, således at også EIB kan styrke sin indsats i tredje lande, herunder ifm. migrationsindsatsen. Ifølge Kommissionen kræver dette en konkret hensættelse på EU's budget for yderligere 115 mio. euro frem til 2020.

Herudover foreslår Kommissionen at oprette en europæisk fond for bæredygtig udvikling (EFSD), der har til formål at igangsætte vækst og investeringer i tredjelande og dermed adressere de grundlæggende årsager til migration på længere sigt. Der afsættes i alt 3.350 mio. euro hertil på EU's budget. Størstedelen af dette initiativ foreslås finansieret via omprioriteringer, særligt fra EU's naboskabsprogram og den europæiske udviklingsfond (EDF). Kommissionen opfordrer desuden medlemsstaterne til at bidrage bilateralt til EFSD'en.

Kommissionen foreslår desuden at etablere partnerskabsaftaler med tredjelande mhp. at adressere EU's migrationsudfordringer på kort sigt. Kommissionens forslag til midtvejsevaluering afsætter 750 mio. euro hertil.

Forslagene er opsummeret i tabel 1.

Tabel 1				
Foreslåede tilførte midler				
<i>Mio. euro, løbende priser</i>	Forpligtelser i alt	Merbevilling	Omprioritering	Omprioritering fra
Udgiftskategori 1a				
Horizon2020	400	400	0	
CEF transport	400	400	0	
ERASMUS+	200	200	0	
Wifi4EU	120	50	70	CEF ICT: 70 mio. €
COSME	200	200	0	
EFSI 2.0	1.100	150	950	CEF energi: 345 mio. € CEF transport: 155 mio. € Tilbageført fra EFSI: 450 mio. €

Udgiftskategori 1b				
Ungdomsarbejdsløshedsinitiativet	2.000	1.000	1.000	EU's socialfond: 1.000 mio. €
Udgiftskategori 3				
Eksisterende migrationstiltag	2.549	2.549	0	
Udgiftskategori 4				
Makrofinansiel assistance	270	270	0	
Udvidelse af EIBs eksterne lånemandat	115	115	0	
Europæisk fond for bæredygtig udvikling	3.350	250	3.100	EU's udviklingsfond: 2.000 mio. € Naboskabsprogram: 940 mio. € Udviklingsinstrument: 160 mio. €
Partnerskabsaftaler med 3. lande	750	750	0	
I alt	11.454	6.334	5.120	

Kilde: Kommissionens midtvejsevaluering (COM(2016) 603 og SWD(2016 299))

Finansiering

Kommissionen lægger op til at finansiere 5.120 mio. euro ud af de samlede forpligtelsesbevillinger på 11.454 mio. euro via omprioriteringer fra andre EU-programmer, *jf. tabel 1*.

De tilbageværende merbevillinger på EU's budget for 6.334 mio. euro bliver i Kommissionens forslag finansieret ved brug af den tilbageværende margin op til forpligtelsesloftet i årene 2017-2020. Kommissionens forslag udnytter således det eksisterende råderum for forpligtelsesbevillinger fuldt ud i 2017-2020.

Kommissionen lægger op til, at størstedelen af forpligtelsesbevillingerne skal udbetales inden 2020. Kommissionen forventer således, at der inden 2020 skal afsættes yderligere betalingsbevillinger for ca. 5,85 mia. euro. Kommissionen anfører ikke, hvordan de ekstra betalingsbevillinger forventes at fordele sig over årene.

3.2 Øget fleksibilitet og smidighed i EU's budget

Udover de konkrete merbevillinger foreslår Kommissionen at øge EU-budgettets fleksibilitet og smidighed. Dette er ifølge Kommissionen nødvendigt for at sikre, at EU-budgettet fremover hurtigt kan reagere på skiftende udfordringer.

For at skabe yderligere fleksibilitet foreslår Kommissionen at forøge det maksimale årlige niveau for Nødhjælpsreserven og Flexibilitetsinstrumentet, etablere en ny krisereserve, finansiere de særlige fleksibilitetsinstrumenter ud over det vedtagne betalingsloft, afskaffe begrænsningerne for den globale margin for hhv. forpligtelser og betalinger samt ændre Rådets og Europa-Parlamentets afgørelse om mobilisering af marginen til uforudsete udgifter. De forskellige forslag uddybes nedenfor.

Forøgelse af nødhjælpsreserven og fleksibilitetsinstrumentet

Nødhjælpsreserven har primært til formål at yde humanitær nødhjælp til tredjelande som følge af begivenheder, der ikke kan forudses ved budgettets fastlæggelse. Fra og med 2014 er fonden også blevet anvendt til at håndtere migrationsstrømme ved EU's eksterne grænser. Ifølge den gældende MFF-forordning kan der maksimalt afsættes midler for 280 mio. euro årligt (2011-priser). Kommissionen foreslår ved revision af MFF-forordningen at øge dette loft til 500 mio. euro årligt (2011-priser).

Fleksibilitetsinstrumentet er ikke øremærket til specifikke formål, men kan anvendes til at finansiere udgifter, der ikke kan finansieres inden for ét eller flere udgiftslofter. Den nuværende MFF-forordning fastsætter et årligt loft for instrumentet på 471 mio. euro (2011-priser). Kommissionen foreslår at revidere MFF-forordningen, så det bliver muligt at øge dette beløb til 1.000 mio. euro årligt (2011-priser).

Etablering af en ny krisereserve

Kommissionen foreslår at etablere et nyt særligt fleksibilitetsinstrument i form af en såkaldt krisereserve, der har til formål at sikre, at EU kan reagere hurtigt på kriser, som fx den nuværende migrationskrise eller begivenheder med betydelige humanitære og sikkerhedsmæssige konsekvenser.

Kommissionens forslag til en revideret MFF-forordning fastlægger, at krisereserven skal udgøres af annullerede tilsagn fra to år tidligere (såkaldte de-commitments), og at krisereservens midler kan anvendes i budgetåret og det efterfølgende år. Kommissionen lægger op til, at krisereserven skal etableres i perioden 2018-2020. Krisereserven i 2018 vil således udgøres af annullerede tilsagn fra 2016 og kan anvendes i 2018 og 2019. Kommissionen forventer, at der vil være annullerede tilsagn for hhv. 3,7 mia. euro, 4,8 mia. euro og 4,9 mia. euro i 2016, 2017 og 2018. Dvs. samlet set kan der mobiliseres op til 13,4 mia. euro under krisereserven.

Kommissionen foreslår også at indarbejde krisereserven i den interinstitutionelle aftale mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin om samarbejde på budgetområdet og om forsvarlig økonomisk forvaltning. Det fastlægges heri, at en aktivering af krisereserven skal godkendes i de årlige budgetforhandlinger af både Rådet og Europa-Parlamentet. Inden Kommissionen foreslår at anvende reserven, skal der dog foretages en undersøgelse af mulighederne for omfordeling af bevillinger.

Finansiering af de særlige fleksibilitetsinstrumenter ud over betalingsloftet

De såkaldte særlige fleksibilitetsinstrumenter er placeret uden for forpligtelsesloftet i den flerårige finansielle ramme. Dette vedrører Nødhjælpsreserven, Globaliseringsfonden, Solidaritetsfonden, Fleksibilitetsinstrumentet og Kommissionens forslag til den nye krisereserve (jf. ovenfor).

Der har indtil nu været uklarheder omkring finansieringen af disse særlige fleksibilitetsinstrumenter. Kommissionen har anført, at udgifterne skal finansieres *ud over* betalingsloftet, mens en række lande inkl. Danmark har haft den fortolkning, at alle udgifter skal afholdes *inden for* betalingsloftet. Det bemærkes, at dette principielle spørgsmål har stor betydning for de nationale EU-bidrag, da en adgang til at finansiere fleksibilitetsinstrumenterne ud over betalingslofterne alt andet lige vil øge de nationale EU-bidrag tilsvarende.

I forslaget til midtvejsevalueringen foreslår Kommissionen, at samtlige særlige fleksibilitetsinstrumenter skal finansieres ud over betalingsloftet. For perioden 2017-2020 vil det, hvis Kommissionens forslag vedtages, være muligt at aktivere midler for i alt 27,65 mia. euro udover betalingsloftet til uforudsete udgifter og nye politiske prioriteter. Der er her taget højde for, at uforbrugte midler under de særlige fleksibilitetsinstrumenter kan videreføres til kommende år i overensstemmelse med den gældende MFF-forordning. Tallene er konsolideret i samarbejde med Kommissionen.

Derved indebærer Kommissionens forslag, at der i alt kan finansieres op til 27,65 mia. euro ud over det vedtagne betalingsloft, jf. tabel 2.

Tabel 2

Midler der kan mobiliseres ud over betalingsloftet

Mio. euro, løbende priser	Budgetkonsekvenser, 2017-2020
Forøgelse af nødhjælpsreserven ¹	1.021
Forøgelse af fleksibilitetsinstrumentet ²	2.455
Allerede mobiliserede særlige fleksibilitetsinstrumenter	3.394
Særlige fleksibilitetsinstrumenter, der stadig er tilgængelige	7.379
Etablering af krisereserve ³	13.400
I alt	27.650

Anm. 1) Øges fra 280 mio. euro årligt til 500 mio. euro årligt (2011-priser). Beregnet for 2017-2020.

2) Øges fra 471 mio. euro årligt til 1.000 mio. euro årligt (2011-priser). Beregnet for 2017-2020.

3) Udgøres af annullerede tilsagn fra år N-2. Ifølge Kommissionen kan dette udgøre €3,7 til 4,9 mia. årligt.

Kilde: Kommissionens midtvejsevaluering af EU's flerårige finansielle ramme (COM(2016) 603)

I tillæg til de særlige fleksibilitetsinstrumenter kommer evt. bilaterale bidrag fra medlemslandene til yderligere finansiering af den eksterne investeringsfond for i (jf. afsnit 3.1). Det skal dog understreges, at der i Kommissionens forslag lægges op til, at nævnte bilaterale bidrag skal være frivillige.

Afskaffelse af begrænsninger for brug af den globale margin for forpligtelser

Den globale margin for forpligtelser indebærer, at uforbrugte forpligtelser i 2014-2017 kan videreføres og lægges til kommende års vedtagne forpligtelseslofter. I den nuværende MFF-forordning øremærkes midlerne til politikområder relateret til vækst og beskæftigelse, herunder særligt ungdomsarbejdsløshed. Kommissionen foreslår at revidere MFF-forordningen, så denne begrænsning afskaffes. Det betyder, at videreførte forpligtelsesbevillinger fremover frit kan disponeres på tværs af udgiftsområder.

Afskaffelse af årlige lofter for den globale margin for betalinger i 2018-2020

Ifølge den nuværende MFF-forordning skal Kommissionen hvert år fra 2015 opjustere betalingsloftet frem til 2020 med et beløb svarende til forskellen mellem gennemførte betalinger og betalingsloftet i det forudgående år. Betalingslofterne i 2018, 2019 og 2020 kan dog maksimalt forøges med hhv. 7, 9 og 10 mia. euro (2011-priser). Kommissionen foreslår at revidere MFF-forordningen, så denne begrænsning afskaffes. Dvs., at der ikke vil være noget loft over niveauet af uforbrugte betalingsbevillinger, der kan videreføres i 2018-2020.

Ændring i Rådets og Europa-Parlamentets afgørelse om mobilisering af margenen til uforudsete udgifter

Kommissionen foreslår at ændre Rådets og Europa-Parlamentets afgørelse om aktivering af marginen til uforudsete udgifter. Denne blev aktiveret for i alt 3.168 mio. euro i 2014 for at finansiere udestående betalinger. Heraf blev 350 mio. euro udgjort af særlige fleksibilitetsinstrumenter. Beløbet skulle oprindeligt være modregnet i betalingslofterne for 2018-2020, men Kommissionen foreslår nu at modregne beløbet i 2017, da der er en betydelig betalingsmargin i dette år. Da Kommissionen samtidig foreslår at finansiere de særlige fleksibilitetsinstrumenter ud

over betalingsloftet, indebærer dette forslag, at betalingsloftet i 2017 skal nedjusteres med 2.818 mio. euro.

3.3 Generelle retningslinjer for den næste MFF

Forslaget til midtvejsevaluering af MFF'en beskriver også kort Kommissionens ideer for den næste MFF-aftale. Ifølge Kommissionen skal midtvejsevalueringen ses som et skridt på vej mod mere grundlæggende forandringer i næste periode fra 2021.

Kommissionen lægger bl.a. op til, at effektiviteten af samhørighedspolitikken og den fælles landsbrugspolitik skal evalueres samtidig med, at det skal undersøge, hvorvidt EU-budgettet kan bidrage på nye områder, fx ØMU'en samt sikkerhed og forsvar. Desuden nævnes muligheden for at indarbejde reserver på budgettet, som hurtigt kan mobiliseres og dermed sikre et fleksibelt og responsivt budget.

Kommissionen lægger også op til at bygge videre på nogle af de nyskabelser, som er indarbejdet i den eksisterende MFF. Dette vedrører konditionalitet, gearing af midler ved brug af finansielle instrumenter og simplificering af midler under delt forvaltning.

Fsva. længden på MFF'ens periode lægger Kommissionen op til at udskyde håndteringen heraf til den næste MFF-aftale. Ifølge Kommissionen skal hensynet til længden på Kommissionens og Europa-Parlamentets mandat forenes med den tid, det tager at forberede og implementere EU-programmer, særligt programmer under delt forvaltning som fx strukturfondsprogrammer.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har fastlagt sin position til Kommissionens forslag til midtvejsevaluering af EU's flerårige finansielle ramme. Heraf fremgår, at Europa-Parlamentet grundlæggende er tilfreds med forslaget, men at det ikke findes vidtgående nok. Europa-Parlamentet lægger bl.a. vægt på, at forpligtelsesloftet for udgiftskategorierne 1A "Vækstpolitikker", 1B "Samhørighed", 3 "Sikkerhed og Borger" og 4 "Globale Europa" hæves, at ungdomsarbejdsløshedsinitiativet styrkes yderligere, at der tilføres flere midler til Connecting Europe Faciliteten og Horizon2020 for fuldt at kompensere for den tidligere omprioritering til den europæiske investeringsfond EFSI samt at niveauet for de særlige fleksibilitetsinstrumenter øges og at udgifterne hertil finansieres ud over betalingsloftet.

Desuden lægger Europa-Parlamentet også vægt på, at alle EU-rabatter udfases i næste MFF, at underimplementerede midler, overskud samt bøde- og renteindtægter ikke længere skal tilbageføres til medlemslandene, samt at længden på MFF-perioden tilpasses den politiske valgcyklus i Europa-Parlamentet. Denne tilpasning skal være gældende fra næste MFF.

Europa-Parlamentet vil skulle give samtykke til Rådets endelige aftale om midtvejsevalueringen. Det vides endnu ikke, hvorvidt Europa-Parlamentet vil give sit samtykke til det seneste kompromisforslag, som der er opnået principiel enighed om i Rådet.

5. Nærhedsprincippet

Eftersom der er tale om et forslag i relation til EU's flerårige finansielle ramme, kan det kun behandles på EU-niveau. Forslaget er derfor i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Kommissionens oprindelige forslag vurderes at ville få betydelige statsfinansielle konsekvenser.

Kommissionens forslag indeholder ekstra forpligtelsesbevillinger for 6.334 mio. euro, hvoraf Danmarks finansieringsandel udgør ca. 940 mio. kr., idet Danmark finansierer ca. 2 pct. af EU's udgifter.

Der er i Rådet opnået principiel enighed om at reducere niveauet for ekstra forpligtelsesbevillinger. Det seneste kompromisforslag indeholder en reduktion på 1.270 mio. euro, således at der i alt vil være behov for yderligere forpligtelsesbevillinger for 5.064 mio. euro i perioden 2017-2020. Danmarks finansieringsandel udgør ca. 760 mio. kr. heraf.

Fsva. de foreslåede fleksibilitetstiltag kunne disse i Kommissionens forslag mobiliseres udover de vedtagne forpligtelses- og betalingslofter, *jf. afsnit 3.2*. Der ville derfor være direkte merudgifter for EU-budgettet - og som følge heraf for medlemslandene - svarende til det beløb, der aktiveres. I Kommissionens forslag ville der kunne aktiveres særlige fleksibilitetsinstrumenter for op til 27,65 mia. euro i perioden 2017-2020, isoleret set svarende til en potentiel dansk merudgift på ca. 4,1 mia.kr.

I det seneste kompromisforslag er de potentielle merudgifter forbundet med fleksibilitetstiltagene reduceret betydeligt med knap 27 mia. euro, således at fleksibilitetstiltagene kun øges med 692 mio. euro. De forøgede fleksibilitetstiltag svarer til en potentiel dansk merudgift på ca. 104 mio. kr., såfremt instrumenterne aktiveres fuldt ud. Det bemærkes, at der er opnået principiel enighed om, at midtvejsevalueringen *ikke* skal give mulighed for at finansiere de særlige fleksibilitetsinstrumenter ud over det gældende betalingsloft.

Samfunds- og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Det vurderes at Kommissionens forslag til midtvejsevaluering af MFF'en isoleret set kan have positive samfunds- og erhvervsøkonomiske konsekvenser, idet bevillingerne til infrastruktur, uddannelse, forskning og migrationstiltag øges. Tiltagene vil imidlertid skulle finansieres af øgede nationale EU-bidrag, hvilket alt andet lige vil reducere medlemslandenes nationale økonomiske råderum.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der blev på Rådet for almindelige anliggender d. 15. november opnået principiel enighed om en aftale for midtvejsevalueringen af EU's flerårige finansielle ramme. Der udestår reservation fra ét

medlemsland, mens de øvrige medlemslande har tilkendegivet, at de kan acceptere det foreliggende kompromisforslag.

Det seneste kompromisforslag, der indebærer en betydelig reduktion i Kommissionens foreslåede merudgifter.

Fsva. styrkelsen af eksisterende og nye EU-programmer (jf. afsnit 3.1) reduceres det samlede merbevillingsbehov til eksisterende og nye EU-programmer med 1.270 mio. euro. Dette skyldes en reduktion i tilførslen af midler samt øget omprioritering primært fsva. programmer under udgiftskategori 1a ”vækst og beskæftigelse”. Samtidig indeholder kompromisset en styrkelse af ungdomsarbejdsløshedsinitiativet med 200 mio. euro frem til 2020. Der vil derfor i alt være behov for yderligere forpligtelsesbevillinger for 5.064 mio. euro i perioden 2017-2020.

Fsva. de foreslåede fleksibilitetsinitiativer (jf. afsnit 3.2) indeholder kompromisforslaget betydelige reduktioner ift. Kommissionens oprindelige forslag. Den foreslåede krisereserve er udgået i kompromisforslaget, og det årlige maksimale niveau for Nødhjælpsreserven og Fleksibilitetsinstrumentet forøges med et betydeligt lavere beløb end foreslået af Kommissionen. Samlet set reduceres de potentielle merudgifter fra 27.650 mio. euro til 692 mio. euro i det foreliggende kompromisforslag.

Kompromisforslaget fastholder desuden reglen om, at der skal være lofter for den globale margin for betalinger i 2018-2020. Disse fastsættes til hhv. 7, 11 og 13 mia. euro (2011-priser) for årene 2018-2020, svarende til en stigning på 2 mia. euro for årene 2019 og 2020. Det seneste kompromisforslag understreger også, at midtvejsevalueringen *ikke* skal give mulighed for at finansiere de særlige fleksibilitetsinstrumenter ud over det gældende betalingsloft.

Budgetimplikationerne af det seneste kompromisforslag er sammenholdt med Kommissionens oprindelige forslag i tabel 3.

Tabel 3

Merbevillinger, Kommissionens forslag vs. seneste kompromisforslag

Mio. euro, løbende priser	Kommissionens forslag	Seneste kompromisforslag	Udgiftsændring ift. Kommissionens forslag
Styrkelse af eksisterende og nye EU-programmer			
<i>Udgiftskategori 1a</i>			
Horizon2020	400	0	-400
CEF transport	400	0	-400
ERASMUS+	200	0	-200
Wifi4EU	50	0	-50
COSME	200	0	-200
EFSI 2.0	150	0	-150
<i>Udgiftskategori 1b</i>			
Ungdomsarbejdsløshedsinitiativet	1.000	200	+200
<i>Udgiftskategori 3</i>			
Eksisterende migrationstiltag	2.549	2.549	0
<i>Udgiftskategori 4</i>			
Makrofinansiel assistance	270	200	-70
Udvidelse af EIBs eksterne låne mandat	115	115	0

Europæisk fond for bæredygtig udvikling	250	250	0
Partnerskabsaftaler med 3. lande	750	750	0
I alt	6.334	5.064	-1.270
Fleksibilitetsinitiativer			
Forøgelse af nødhjælpsreserven ¹	1.021	93	-928
Forøgelse af fleksibilitetsinstrumentet ²	2.455	599	-1.857
Finansiering af særlige fleksibilitetsinstrumenter ud over betalingsloftet	10.773	0	-10.773
Etablering af krisereserve ³	13.400	0	-13.400
I alt	27.650	692	-26.958

Anm: 1) Øges fra 280 mio. euro årligt til 300 mio. euro årligt (2011-priser). Beregnet for 2017-2020.

2) Øges fra 471 mio. euro årligt til 600 mio. euro årligt (2011-priser). Beregnet for 2017-2020.

3) Udgøres af annullerede tilsagn fra år N-2. Ifølge Kommissionen kan dette udgøre €3,7 til 4,9 mia. årligt.

Kilde: Kommissionens midtvejsevaluering (COM(2016) 603 og SWD(2016 299)) og seneste kompromisforslag

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er imod Kommissionens forslag til midtvejsevaluering af den flerårige finansielle ramme, idet forslaget potentielt kan medføre en betydelig forøgelse i medlemslandenes EU-bidrag. Regeringen finder desuden ikke, at Kommissionens forslag afspejler den økonomiske virkelighed i medlemslandene, hvor der foretages skarpe prioriteringer i de nationale budgetter, og hvor udgiftsniveauet er underlagt stramme finanspolitiske regler.

Regeringens holdning er, at de udgiftslofter for forpligtelser og betalinger, som den nuværende flerårige finansielle ramme sætter, er tilstrækkelige til at håndtere nye prioriteter og i øvrigt sikrer et tilstrækkeligt råderum til fremtidige udfordringer. Det er desuden regeringens holdning, at der skal ske en mere effektiv anvendelse af EU-midlerne og en løbende prioritering på lige fod med den nationale budgetlægning i EU's medlemsstater.

Regeringen lægger derfor vægt på, at yderligere forpligtelser til eksisterende eller nye EU-programmer finansieres via omprioriteringer fra andre EU-programmer, således at den tilbageværende margin ikke minimeres betragteligt. Regeringen finder, at tilstrækkelige marginer til både forpligtelses- og betalingslofterne er nødvendige for at sikre råderum til nye prioriteter og uforudsete udgifter i fremtiden.

Regeringen er desuden kritisk over for de mange udgifter, som Kommissionen foreslår finansieret ud over det betalingsloft, som EU's stats- og regeringschefer vedtog med enstemmighed i 2013. Regeringen lægger derfor betydelig vægt på, at alle udgifter, inkl. de særlige fleksibilitetsinstrumenter, finansieres inden for betalingsloftet. Regeringen vil arbejde aktivt for at danne alliancer med ligesindende lande mhp. at sikre, at udgifterne finansieres *inden for* et uændret betalingsloft på 0,98 pct. af EU28's BNI.

Regeringen er særlig kritisk over for forslaget om at etablere en ny krisereserve finansieret af annullerede tilsagn fra tidligere år. Et sådant instrument vurderes at kunne medføre en række uheldige incitamenter og danne præcedens for den kommende MFF-aftale fra 2021. Desuden kan forslaget medføre meget betydelige stigninger i EU's samlede udgiftsniveau og dermed medlems-

landenes EU-bidrag.

Regeringen finder det dog positivt, at Kommissionen prioriterer den interne og eksterne migrationsindsats i forslaget. Regeringen kan støtte prioriteringen af disse tiltag. Regeringen finder det desuden vigtigt at sikre, at der fremover er tilstrækkeligt handlerum til at kunne håndtere evt. merudgifter som følge af migrations- og flygtningekrisen.

Regeringen kan støtte det foreliggende kompromisforslag, idet aftalen indebærer, at de gældende udgiftslofter respekteres, samtidig med at der inden for lofterne afsættes flere midler til særligt migrationsindsatsen.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen blev forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering forud for mødet i Rådet (almindelige anliggender) den 20. september 2016, den 18. oktober 2016 og den 15. november 2016.

Sagen blev forelagt for Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg forud for mødet i Rådet (Økonomi og Finans - Budget) den 16. november 2016.

2. EU's udvidelse

KOM-dokument foreligger endnu ikke.

Nyt notat

1. Resumé

Rådet ventes at drøfte status for EU's udvidelse på basis af Kommissionens årlige udvidelsespakke, der gør status for EU's forhold til de syv udvidelseslande: Tyrkiet, Serbien og Montenegro, der er kandidatlande, som der forhandles med; FYROM/Makedonien, og Albanien, der er kandidatlande, der ikke er indledt forhandlinger med; og Kosovo og Bosnien-Hercegovina, der er potentielle kandidatlande, der endnu ikke er tildelt kandidatstatus. Rådet ventes i den forbindelse at vedtage rådskonklusioner.

2. Baggrund

EU-Kommissionens årlige udvidelsespakke blev offentliggjort den 9. november. I det overordnede kommunikationspapir beskrives bl.a. de fokusområder, de såkaldte "fundamentals", som med udgangspunkt i Københavns-kriterierne fra 1993 står helt centralt i optagelsesforhandlingerne: Retsstatsprincipper og grundlæggende rettigheder, økonomisk styring samt reformer i den offentlige sektor. I landerapporterne måles de enkelte kandidatlande og potentielle kandidatlande på, hvor langt de er fra at leve op til europæiske standarder på disse områder, og på deres fremskridt i forhold til forhandlingernes 35 kapitler ("acquis"). På grund af fremtidig samordning med det europæiske semester forventes næste udvidelsespakke først at komme i foråret 2018 med henblik på rådskonklusioner i juni 2018. Den aktuelle pakke skal således kunne række 18 måneder (mod normalt 12). Kommissionen ønsker at undgå, at dette i sig selv giver anledning til forsinkelser i forhold til de enkelte lande. De såkaldte 'betingede anbefalinger' af forhandlingsåbning med Albanien og FYROM/Makedonien skal bl.a. ses i det lys, da det muliggør, at Rådet vil kunne træffe beslutning om forhandlingsåbning i løbet af den kommende 18-månedersperiode, såfremt betingelserne vurderes opfyldt i mellemtiden.

	SA-aftale i kraft	Søgt medlemskab	Kandidatstatus	Forhandlingsstart
Albanien	Apr. 2009	Apr. 2009	Juni 2014	Nej
Bosnien-Hercegovina	Juni 2015	Feb. 2016	Nej	Nej
Kosovo	April 2016	Nej	Nej	Nej
Makedonien/FYROM	Apr. 2004	Marts 2004	Dec. 2005	Nej
Montenegro	Maj 2010	Dec. 2008	Dec. 2010	Juni 2012
Serbien	Sep. 2013	Dec. 2009	Marts 2012	Januar 2014
Tyrkiet	Dec. 1964	April 1987	Dec. 1999	Okt. 2005

Trods de udfordringer EU-samarbejdet aktuelt står over for, ser de fleste medlemslande fortsat udvidelsespolitikken som et vigtigt instrument, der bidrager til økonomisk og politisk udvikling og derigennem stabilitet i regionen. Der er følgelig også udbredt opbakning til, at EU's engagement i udvidelsesprocessen bliver opretholdt. Engagement og momentum må dog ikke betyde, at der slækkes på konditionaliteten. De enkelte landes ejerskab for processen er vigtig, ligesom EU's anerkendelse og belønning af reelle fremskridt i landene er afgørende for udvidelsesprocessens troværdighed.

Rådet har siden sidste udvidelsespakke (november 2015) ikke truffet større beslutninger ifm. udvidelsesprocessen, men åbningen af retsstatskapitlerne (23 og 24) med Serbien, Bosnien-Hercegovinas ansøgning om medlemskab i februar 2016, og Rådets efterfølgende anmodning til Kommissionen om at forberede sin vurdering ("avis") af landets stade samt ikrafttrædelsen af Stabiliserings- og Associeringsaftalen med Kosovo i april 2016 er ikke desto mindre nævneværdige. I den kommende periode udgør nye kapitelåbninger med Serbien og Montenegro overvejelser om indledning af optagelsesforhandlinger med Albanien og Makedonien samt mere grundlæggende spørgsmål ift. udvidelsesprocessen med Tyrkiet, som Rådet potentielt vil skulle håndtere. Af centrale elementer i konklusionsforhandlingerne kan derudover nævnes:

Tyrkiet

Kommissionens landerapport tegner et særdeles kritisk billede af udviklingen i Tyrkiet. Forværringer i ytringsfriheden, herunder de mange fængslinger af journalister og lukninger af uafhængige, regeringskritiske medier, massefyringer- og anholdelser af offentligt ansatte, arrestation og retsforfølgelse af folkevalgte parlamentarikere og borgmestre; omfattende problemer med retssystemets uafhængighed m.fl. er årsag til stor bekymring.

Serbien

Landerapporten fremhæver bl.a. behov for fortsatte fremskridt inden for reformer af retsstatssektoren. Derudover fokus på normaliseringsprocessen med Kosovo samt Serbiens FUSP-tilpasning.

Montenegro

Montenegro har iflg. Kommissionen vist fremskridt på en række områder, herunder bl.a. ved at få lovgivning vedr. retsstatsprincipper på plads. Der er behov for fokus på implementering.

Albanien

Den opnåede politiske konsensus, der bl.a. har muliggjort de omfattende forfatningsændringer, fremhæves som meget positiv, samtidig med, at der er en række negative forhold som f.eks. organiseret kriminalitet og korruption. Kommissionen anbefaler indledning af optagelsesforhandlinger, såfremt Albanien fremviser fortsatte og væsentlige fremskridt inden for retssektorreformer.

FYROM/Makedonien

Kommissionens anbefaler i sin landerapport forhandlingsåbning med Makedonien under betingelse af en fortsat implementering af "Przino-aftalen" mellem regeringen og oppositionen (om en overgangsperiode frem til afholdelse af valg) og substantielle fremskridt i implementeringen af de såkaldte "hastende reformprioriteter".

Bosnien-Hercegovina

Ifølge Kommissionen har implementeringen af reformdagsordenens første fase (midt-2015 til nu) fulgt handlingsplanen og været positiv. Visse fremskridt inden for reformer af retsvæsenet, korruptionsbekæmpelse og organiseret kriminalitet, men fortsat også mange udeståender især ift. implementering. Der spores ingen positiv udvikling ift. ytringsfrihed, og der er opmærksomhed på situationen i Republika Srpska, hvor visse tiltag (som afholdelsen af en folkeafstemning i september om en *Republika Srpska*-dag, samt myndighedernes direkte rapporteringer til Kommissionen) virker underminerende på landets forfatningsmæssige enhed.

Kosovo

Landerapporten fremhæver bl.a. den bekymrende indenrigspolitiske situation med afbrydelser af det normale parlamentariske virke flere gange i det forgangne år. De dårlige socioøkonomiske forhold og manglende fremtidsudsigter har skabt grobund for migration.

3. Formål og indhold

Rådet (almindelige anliggender) ventes at drøfte status for udvidelsen på grundlag af Kommissionens årlige udvidelsespakke offentliggjort den 9. november 2016. Der ventes vedtaget rådskonklusioner.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres i sagen.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Vedtagelsen af rådskonklusioner om udvidelsespakken og evt. tildeling af kandidatstatus/åbning af forhandlinger i forhold til visse lande indebærer ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Der vil dog på sigt blive tale om konsekvenser for EU's budget og dermed også statsfinansielle konsekvenser i forbindelse med, at nyoptagede lande vil tage del i EU's politikker på lige fod med de andre medlemslande.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det ventes, at medlemslandene generelt vil hilse Kommissionens udvidelsespakke velkommen og støtte *fundamentals first* -tilgangen og den meritbaserede tilgang til forhandlinger med nuværende og potentielle kandidatlande.

Fsva. de lande med hvilke, der pågår optagelsesforhandlinger (Tyrkiet, Serbien og Montenegro), forventes der generelt at kunne opnå enighed om en konklusionstekst, der noterer sig landenes respektive fremskridt og fortsatte udfordringer i optagelsesprocessen med understregning af vigtigheden af implementering. Der kan ventes stor opmærksomhed på udviklingen i Tyrkiet og de bekymrende seneste tiltag fra myndighedernes, hvilket bl.a. har medført, at ét medlemsland har ønsket at stille optagelsesforhandlingerne i bero. Fsva. Albanien ventes rådskonklusionerne bl.a. at fremhæve behovet for fremskridt inden for alle fem centrale prioriteter inkl. retssektoeren, før indledning af optagelsesforhandlinger kan blive en realitet. Fsva. FYROM/Makedonien ventes Rådet at fremhæve behovet for fremdrift i Przino-aftalen og substantielle fremskridt ift. ”de hastende reform-prioriteter,” før indledning af optagelsesforhandlinger kan realiseres. Ift. Bosnien-Hercegovina kan der bl.a. ventes en opfordring til, at Bosnien-Hercegovina sikrer en effektiv

implementering af reform-dagsordenen. Fsva. Kosovo kan Rådet bl.a. forventes at opfordre Kosovo til at fokusere på implementering af reformer, ikke mindst inden for retssektoren. Grækenland, Spanien, Rumænien, Cypern og Slovakiet anerkender ikke Kosovo, hvilket udgør en reel forhindring for Kosovo i at kunne opnå kandidatstatus.

10. Regeringens generelle holdning

EU's udvidelse udgør et instrument, der gennem EU's tiltrækningskraft aktivt har skabt vidtrækkende politiske, sociale og økonomiske reformer i kandidatlande såvel som i potentielle kandidatlande. EU's udvidelse har følgelig været til gevinst for freden og velstanden på hele det europæiske kontinent, og der er derfor tale om en politik, man fra dansk side støtter op om. Samtidig lægger den danske tilgang vægt på en stram, forsvarlig og meritbaseret forhandlingsproces i overensstemmelse med den opstrammede forhandlingsramme fra 2006 samt den såkaldt 'nye tilgang' med "fundamentals first" fra 2012. Det er afgørende, at alle kandidatlande behandles ens, og at de samme kriterier lægges til grund. Regeringen har taget grundlæggende positivt imod Kommissionens udvidelsespakke.

Fsva. Tyrkiet anses udvidelsesprocessen for at være den bedste ramme for at fastholde Tyrkiets tætte relationer til EU og derigennem holde Tyrkiet fast på, at landet som EU-kandidatland skal leve op til højere internationale forpligtelser og standarder, herunder inden for demokrati og menneskerettigheder.

Fsva. Serbien anses det for vigtigt, at Serbien fortsætter med at lægge en stor indsats på retsstatskapitlerne, bidrager konstruktivt til normaliseringsprocessen med Kosovo og styrker sin FUSP-tilpasning således, at de fortsatte fremskridt kan skabe basis for fremdrift i udvidelsesprocessen, herunder nye kapitelåbninger.

Fsva. Montenegro anerkendes de positive tiltag samtidig med, at der lægges vægt på, at fremskridtene fortsætter ikke mindst gennem fokus på implementering. Fremdrift i optagelsesprocessen, herunder nye kapitelåbninger, ses gerne og skal baseres på kontinuerlige og stabile fremskridt i Montenegros reformproces.

Fsva. Albanien er det vigtigt, at Albanien fortsætter sin indsats inden for alle fem centrale prioriteter (bekæmpelse af korruption og organiseret kriminalitet, reformer af retsvæsen og den offentlige administration samt menneskerettigheder) i overensstemmelse med rådskonklusionerne fra juni 2014 og viser en solid resultatliste, før indledning af optagelsesforhandlinger bliver en realitet.

Fsva. Makedonien er det vigtigt, at EU opretholder et pres på Makedonien mhp. fremdrift i reformsporet, før optagelsesforhandlingerne kan indledes. Danmark støtter, at udvidelsesprocessen med Makedonien og en løsning på navnestriden med Grækenland holdes adskilt.

Fsva. Bosnien-Hercegovina bakkes op om fortsat fremdrift i Bosnien-Hercegovinas europæiske integration, bl.a. som et vigtigt bidrag til øget sikkerhed og stabilitet i landet og i regionen. Fremdrift må dog basere sig på stadige og solide fremskridt ift. den omfattende reformdagsorden, hvor faktisk implementering er afgørende. Regeringen må tage ansvar for udviklingen i hele landet, inkl. i Republika Srpska.

Fsya. Kosovo lægges vægt på fremskridt inden for retsstatssektoren, herunder bekæmpelse af organiseret kriminalitet og korruption. Regeringen må sætte ind over for de socioøkonomiske forhold, og både regeringen og oppositionen må vise vilje til reel politisk dialog. I normaliseringsprocessen med Serbien må begge parter bidrage konstruktivt.

Regeringen bakker op om EU-medlemskabsperspektivet for landene på det vestlige Balkan og er generelt enig i Kommissionens vurderinger og anbefalinger.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Udvidelsespakken 2016 har ikke tidligere været forelagt Europaudvalget.

3. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 15.-16. december 2016 (udkast til konklusioner)

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 13. december ventes en drøftelse af udkastet til konklusioner for mødet i Det Europæiske Råd den 15.-16. december 2016. Udkastet foreligger endnu ikke. Det er forventningen, at stats- og regeringscheferne på mødet i Det Europæiske Råd vil drøfte migrations- og flygtningekrisen, intern og ekstern sikkerhed samt økonomisk og social udvikling, herunder unge. Endvidere ventes en drøftelse af nederlandsk ratifikation af EU's associeringsaftale med Ukraine.

2. Baggrund

Det Europæiske Råd mødes den 15.-16. december 2016. I henhold til forretningsordenen for Det Europæiske Råd (artikel 3) forbereder Rådet (almindelige anliggender) møder i Det Europæiske Råd.

3. Formål og indhold

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 13. december 2016 vil udkast til konklusioner for mødet i Det Europæiske Råd den 15.-16. december 2016 blive drøftet. Udkastet foreligger endnu ikke.

Hovedemner for mødet i Det Europæiske Råd ventes at være migration, sikkerhed samt økonomisk og social udvikling. Endvidere ventes en drøftelse af nederlandsk ratifikation af EU's associeringsaftale med Ukraine.

Migration- og flygtningekrisen

Stats- og regeringscheferne ventes på mødet i Det Europæiske Råd at drøfte status for arbejdet med migrationspartnerskaber, herunder de foreløbige resultater af forhandlingerne med de nuværende fem partnerlande. Der ventes endvidere en drøftelse af en eventuel udvidelse af gruppen af partnerlande, samt hvilke kriterier der i så fald skal lægge til grund for valget af nye partnerlande. Herudover ventes en drøftelse af status for EU-Tyrkiet aftalen. Endelig ventes Det Europæiske Råd at gøre status for fremskridtene ift. reform af det fælles europæiske asylsystem, og den fremtidige anvendelse af principperne om ansvar og solidaritet.

Sikkerhed

Det Europæiske Råd ventes at have en drøftelse af intern og ekstern sikkerhed. Fsva. intern sikkerhed ventes stats- og regeringscheferne at gøre status for implementeringen af Kommissionens europæiske sikkerhedsdagsorden fra april 2015, der indeholder forslag om en række tiltag mhp. at sikre en effektiv EU-indsats mod terrorisme og øvrige trusler mod sikkerheden. Om nødvendigt vil stats- og regeringscheferne udstikke retningslinjer for den fremtidige indsats på området. Fsva. ekstern sikkerhed ventes der en bred drøftelse af den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik. Drøftelsen ventes at tage udgangspunkt i tre delelementer: 1) HR/VPens implementeringsplan for sikkerhed og forsvar, 2) opfølgningen på EU-NATO erklæringen fra NATO-topmødet i juli d.å. samt 3) Kommissionens forsvarshandlingsplan der ventes fremsat ultimo november.

Økonomisk og social udvikling, herunder unge

Der ventes på mødet i Det Europæiske Råd den 15.-16. december en opfølgning på fremskridtene i arbejdet med en række initiativer indenfor økonomisk og social udvikling, herunder unge. Konkret ventes stats- og regeringscheferne at følge op på de lovgivningsmæssige fremskridt ift. den foreslåede forlængelse af den Europæiske Investeringsfond (EFIS), arbejdet med færdiggørelse og implementering af Kommissionens strategier for det indre marked samt styrkelsen af EU's indsats ift. unge.

EU's associeringsaftale med Ukraine

Det ventes på mødet i Det Europæiske Råd den 15.-16. december en drøftelse af den videre proces for nederlandsk ratifikation af EU's associeringsaftale med Ukraine. Drøftelsen finder sted i lyset af den nederlandske folkeafstemning om ratifikation af aftalen den 6. april 2016. Afstemningen resulterede i et nej, hvorfor Nederlandene som eneste EU-land endnu ikke har ratificeret aftalen. Det er forventningen, at den nederlandske Premierminister på mødet i Det Europæiske Råd vil præsentere sit udspil til, hvordan man fra nederlandsk side forestiller sig sagen løst, hvorefter stats- og regeringscheferne vil træffe beslutning om vejen frem.

Det bemærkes, at der afhængigt af udviklingen frem mod topmødet vil kunne komme yderligere emner på dagsordenen for mødet i Det Europæiske Råd, herunder forlængelse af EU's økonomiske sanktioner mod Rusland der udløber 31. januar 2017.

Endelig bemærkes det, at der i forlængelse af mødet i Det Europæiske Råd afholdes et uformelt topmøde i EU27-kredsen den 16. december. Det er forventningen, at stats- og regeringscheferne fra EU27 på mødet vil klarlægge de videre retningslinjer for processen omkring de kommende udtrædelsesforhandlinger med Storbritannien.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Udkastet til konklusioner for Det Europæiske Råd den 15.-16. december 2016 foreligger endnu ikke. Udkastet til konklusioner ventes ikke i sig selv at indebære statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, miljøet, erhvervslivet eller beskyttelsesniveauet. Det er dog muligt, at Det Europæiske Råd vil blive fulgt op af konkrete retsakter, målsætninger, konklusioner eller andet, der vil kunne få sådanne konsekvenser. Disse kan dog ikke vurderes på nuværende tidspunkt.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Forhandlingssituationen

Andre landes holdninger kendes ikke på nuværende tidspunkt.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen ventes at hilse udkastet til konklusioner for mødet i Det Europæiske Råd den 15.-16. december velkommen.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Forberedelse af Det Europæiske Råd den 15.-16. december 2016 (udkast til kommenteret dagsorden) blev forelagt Folketingets Europaudvalg forud for mødet i Rådet (almindelige anliggender) den 15. november 2016.

4. Inter-institutionel aftale om bedre lovgivning

KOM(2015) 0216

Nyt notat

1. Resumé

Som besluttet i den inter-institutionelle aftale om bedre lovgivning fra april 2016 har Rådet af flere omgange drøftet udformningen af det kommende års arbejdsprogram med Kommissionen. På den baggrund har Kommissionen den 25. oktober offentliggjort arbejdsprogrammet for 2017. Arbejdsprogrammet blev præsenteret på mødet i Rådet (almindelige anliggender) den 15. november. Som aftalt i den inter-institutionelle aftale om bedre lovgivning skal Europa-Parlamentet, Kommissionen og Rådet indgå en fælles erklæring, der udstikker de prioriterede sager for 2017. På rådsmødet den 13. december ventes Rådet at godkende udkastet til en inter-institutionel erklæring om prioriteterne i 2017. Udkastet til den inter-institutionelle erklæring er endnu ikke modtaget. Formandskabet forventes herudover at orientere om status for implementeringen af de øvrige elementer i den inter-institutionelle aftale om bedre lovgivning, herunder lovgivningsdatabasen og registeret over delegerede retsakter.

2. Baggrund

Den inter-institutionelle aftale om bedre lovgivning trådte i kraft den 13. april 2016. I aftalen fremgår det, at Kommissionen vil indgå i dialog med henholdsvis Europa-Parlamentet og Rådet både før og efter vedtagelsen af sit årlige arbejdsprogram. Denne dialog vil bl.a. omfatte tidlige bilaterale udvekslinger af synspunkter om initiativer i det efterfølgende år inden forelæggelsen af Kommissionens hensigtserklæring ("letter of intent"). Rådet havde i det lys en første indledende drøftelse den 24. juni 2016. Den 14. september offentliggjorde Kommissionen sin hensigtserklæring, som efterfølgende blev præsenteret på rådsmødet (almindelige anliggender) den 20. september 2016. På denne baggrund fremsatte Kommissionen den 25. oktober sit arbejdsprogram for 2017 med overskriften "Realisering af et Europa, der beskytter, styrker og forsvaret". Arbejdsprogrammet blev præsenteret på mødet i Rådet (almindelige anliggender) den 15. november. I overensstemmelse med den inter-institutionelle aftale om bedre lovgivning vil Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen i fællesskab skulle udarbejde en erklæring om prioriteterne for 2017.

I den inter-institutionelle aftale om bedre lovgivning fremgår det derudover, at de tre institutioner skal etablere en fælles lovgivningsdatabase, således at lovgivningen kan følges fra start til slut ét sted. Herudover fremgår det, at Kommissionen skal oprette et register over delegerede retsakter inden udgangen af 2017.

3. Formål og indhold

Det er formandskabets intention, at den inter-institutionelle erklæring om prioriteterne i det lovgivningsmæssige arbejde for 2017 godkendes på rådsmødet. Yderligere ventes en orientering vedrørende status for arbejdet med lovgivningsdatabasen og registeret over delegerede retsakter.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil være en del af drøftelserne om erklæringen fra de tre institutioner – Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen. Europa-Parlamentets holdning hertil er endnu ikke kendt.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Implementering af den inter-institutionelle aftale om bedre lovgivning vil i sig selv ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, miljøet eller beskyttelsesniveauet. De dele af aftalen, der vedrører bedre EU-lovgivning, kan derimod medføre positive konsekvenser for samfundsøkonomien og erhvervslivet, idet aftalen blandt andet sigter mod bedre regulering, som vil reducere unødvendige byrder for virksomheder, myndigheder og borgere. Konsekvenserne af de forslag, som vil blive nævnt i den inter-institutionelle erklæring, vil blive vurderet, når Kommissionen fremsætter de konkrete forslag.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er forventningen, at der i Rådet vil være bred støtte til udkastet til en inter-institutionel erklæring, mens statusorienteringen vedrørende implementeringen af den inter-institutionelle aftale om bedre lovgivning vil kunne tages til efterretning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter det overordnede fokus i Kommissionens arbejdsprogram for 2017, herunder særligt forsøget på at fokusere på de områder, hvor der kun gennem fælles EU-handling kan leveres de nødvendige resultater. På den baggrund er det forventningen, at regeringen vil kunne støtte udkastet til en inter-institutionel erklæring vedrørende det lovgivningsmæssige arbejde i 2017. Det er forventningen, at regeringen vil kunne tage orienteringen vedrørende status for implementeringen af den inter-institutionelle aftale om bedre lovgivning til efterretning.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Arbejdet med lovgivningsmæssig programmering for 2017 har senest været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering den 4. november 2016 forud for rådmødet (almindelige anliggender) den 15. november 2016.

5. Det europæiske semester 2017

KOM (2016) 0725

Nyt notat

1. Resumé

Det europæiske semester er på dagsordenen for Rådet (almindelige anliggender) den 13. december med henblik på en præsentation ved Kommissionen af den årlige vækstundersøgelse for 2017. Den årlige vækstundersøgelse blev offentliggjort den 16. november 2016 som led i en samlet ”semester-pakke” og indleder det europæiske semester for 2017.

2. Baggrund

Det europæiske semester har til formål at styrke ex-ante koordinationen af den økonomiske politik, dvs. integrerede drøftelser af landenes økonomiske politik og vedtagelse af anbefalinger forud for vedtagelsen af national politik. Semesteret udgør den overordnede ramme for den praktiske gennemførelse af processerne i EU’s økonomiske samarbejde, der håndteres af Rådet (økonomiske og finansielle anliggender).

Semesteret indeholder to faser; først en horisontal del knyttet til Det Europæiske Råds forårstopmøde og vedtagelsen af økonomisk-politiske retningslinjer, dernæst en landespecifik del knyttet til DER’s møde i juni, hvor der vedtages landespecifikke anbefalinger. Landene forventes herefter at tage højde for anbefalingerne i det efterfølgende arbejde med den økonomiske politik.

Kommissionens samlede semesterpakke af 16. november 2016, indeholder bl.a. Kommissionens årlige vækstundersøgelse 2017, Kommissionens varslingsrapport 2017 og Kommissionens forslag til anbefalinger til euroområdet som helhed 2017. Kommissionen ventes at præsentere den årlige vækstundersøgelse i forbindelse med rådsmødet (almindelige anliggender) den 13. december.

Kommissionens årlige vækstundersøgelse skitserer de overordnede økonomisk-politiske udfordringer i EU og opstiller en række prioriteter og generelle politik-anbefalinger for EU-landene.

I vækstundersøgelsen for 2017 fremhæver Kommissionen, at alle EU-landene oplever vækst, investeringerne stiger og der er blevet skabt otte millioner nye arbejdspladser siden 2013. Samtidig er offentlige underskud reduceret og gælds niveauer er stabiliseret og ventes at falde. Kommissionen understreger dog, at opsvinget er skrøbeligt, og der fortsat er store udfordringer. BNP- og produktivitetsvækst ligger under det langsigtede potentiale, og investeringsniveauet er under niveauet fra før krisen. Derudover er arbejdsløsheden fortsat høj i store dele af Europa, hvilket har medført sociale konsekvenser i flere EU-lande.

I lyset af disse udfordringer fastholder Kommissionen sine overordnede prioriteter for den økonomiske politik i EU fra tidligere år: 1) fremme af investeringer, 2) gennemførelse af strukturreformer og 3) ansvarlig finanspolitik. For en uddybning af indholdet af vækstundersøgelsen 2017 henvises til samlenotat vedrørende ECOFIN 6. december 2016.

3. Formål og indhold

Kommissionen forventes på rådsmødet at præsentere den årlige vækstundersøgelse for 2017. På rådsmødet forventes ingen substansdrøftelse af vækstundersøgelsen, der også er på dagsordenen for Rådet (økonomiske og finansielle anliggender) den 6. december.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet støtter generelt den økonomisk-politiske koordinering under det europæiske semester og makroudbalanceproceduren, men har ikke udtalt sig om Kommissionens pakke.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

7. Konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Den årlige vækstundersøgelse har ikke statsfinansielle konsekvenser.

Samfunds- og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Det styrkede makroøkonomiske samarbejde og overvågning, som Kommissionens årlige vækstundersøgelse er en del af, vil kunne have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang en sådan overvågning bidrager til at understøtte sunde offentlige finanser og makroøkonomisk stabilitet og dermed holdbar vækst og beskæftigelse i medlemslandene.

Det europæiske semester ventes ikke i sig selv at have erhvervsøkonomiske konsekvenser, men sikringen af gode rammevilkår mv. for investeringer ventes at have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser på længere sigt.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes at tage Kommissionens præsentation af vækstundersøgelsen til efterretning. EU-landene ventes generelt at støtte Kommissionens fokus på fremme af investeringer, gennemførelse af strukturreformer og ansvarlig finanspolitik.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt vækstundersøgelsens prioriteter om fremme af investeringer, gennemførelse af strukturreformer i EU-landene og ansvarlig finanspolitik.

Regeringen støtter, at EU-landene holder fast i en ambitiøs reform- og konsolideringsdagsorden.

Regeringen støtter det fortsatte fokus på at fremme investeringer i EU. Regeringen finder generelt, at fremme af investeringer først og fremmest handler om at skabe sunde rammebetingelser for at mobilisere private investeringer.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Køreplanen for det europæiske semester 2017 blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for mødet i Rådet (almindelige anliggender) den 15. november. Kommissionens samlede semesterpakke, herunder den årlige vækstundersøgelse, blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for mødet i Rådet (økonomiske og finansielle anliggender) den 6. december.

